

Partifinansiering och LO-resurser till socialdemokraterna 2003 till 2006

2006-09-12

Omslagsbilden visar "Våra riksdagsmän" utlagd på Byggnadsarbetarförbundets webbplats (tröjan fanns tydligen inte i damstorlek).

Partifinansiering och LO-resurser till socialdemokraterna 2003 till 2006

av riksdagsman mm Carl B Hamilton.

E-post carl.b.hamilton@riksdagen.se
Mobitel. 0708 345 736

Sammanfattning:	3
1. Sverige är unikt och vårt partisystem lever farligt.....	5
2. Riksorganisationernas penningintäkter 2001, 2002, och 2005	6
3. LO:s stöd till regeringspartiet i form av pengar	7
3.1 LO centralt	8
3.2 LO-förbunden centralt	8
3.3 LO-förbunden lokalt (avdelningar).....	9
4. Värdet av LO-arbetskraft ställd till socialdemokraternas förfogande år 2006.....	10
4.1 LO-anställda.....	10
4.2 LO:s förtroendevalda	11
5. Totalvärdet av LO:s resursöverföring till regeringspartiet.....	11
Appendix 1.....	19
Appendix tabell 1. Offentligt partistöd till riksdagspartierna 2006 (mnkr)	19
Appendix 2.....	20
Svar från utvalda lokala fackliga avdelningar:.....	20

Sammanfattning:

LO finansierar regeringspartiets valrörelse och köper sig makt och inflytande över riksdagsbeslut.

Det finns flera goda skäl för rättslig reglering av partifinansiering. I de andra nordiska länderna är partifinansieringen rättsligt reglerat. Rättslig reglering finns också i alla andra Europas länder med undantag för Malta, San Marino och Schweiz. Sverige är ett undantagsland när det gäller öppenhet och regler på ett sätt strider mot de värderingar som svenska partier, regeringar och media i andra sammanhang förfäktar — inom och utom landet. En rättslig reglering enligt dansk och norsk modell föreslogs också av en statlig utredning år 2004: *Allmänhetens insyn i partiets och valkandidatens intäkter*, SOU 2004:22.

Såväl intäktsstruktur som volym är mycket olika mellan partierna. Medlemsavgifterna är dock för alla närmast obetydliga som intäktskälla, och det offentliga stödet är särskilt viktigt för de små partierna. Lotteriintäkter är synnerligen viktiga för socialdemokraterna — men inte för andra — och nära nog i samma storleksordning som det statliga partistödet.

LO får valuta för sina bidrag till socialdemokraterna och köper sig inflytande över regeringsförslag till riksdagen. Så länge det sitter en socialdemokratisk regering förblir LO en stat i staten. LO har, föga förvånande, knappast något nationellt utan de egna medlemmarnas intresse i fokus.

LO har vetorätt beträffande alla delar av arbetsrätten, inklusive Sveriges agerande i EU på detta område, t ex tjänstehandelsdirektivet, direktivet om arbetstid, liksom den svenska regeringens agerande i Vaxholmsmålet i EG-domstolen. Arbetslivsminister Hans Karlsson är mångårig hög LO-företrädare. I socialdemokraterna verkställande utskott och valledning sitter LO-ordföranden och valrörelsefinansieraren Wanja Lundby-Wedin. Två LO-beställningar från senare tid är en lag som avskaffar visstids- och säsonganställning som anställningsformer, samt ett kommande förslag till riksdagsbeslut som skulle starkt försvåra fortsatt användande av deltidstjänster. Att avskaffa undantaget på två personer från turordningsreglerna i LAS är ett viktigt och starkt LO-krav.

AMS verksamhet har alltid främst varit inriktad på medlemmar av LO-kollektivet. Akademikerarbetslösheten är sålunda styvmoderligt behandlad av AMS. Utformningen av a-kassan är sådan att den fungerar som ett rekryteringsargument för medlemskap i facket. Medlemsavgiften till facket är dessutom avdragsgill, och därmed är LO-medlemskapet billigare än eljest och finansieras till stor del av andra skattebetalare.

En svårighet i arbetet med denna rapport har varit LO-fackets vägran att ge offentlighet åt sitt stöd till socialdemokraterna. Det gäller åtta av femton LO-förbund och nästan alla lokalavdelningar. Man har sålunda vägrat att svara på enkäten från Riksdagens utredningstjänst trots upprepade förfrågningar. Agerandet står i bjärt kontrast till offentlighetsprincipens förhållningssätt som annars regelmässigt hyllas.

För finansiering av socialdemokraternas valrörelse 2006 bidrar LO med 90-100 milj. kr.

Till penningbidragen kommer så värdet av gratis arbetskraft som LO och dess förbund ställer till förfogande. Det gäller både anställda och förtroendevalda. Främst på grund av att LO har ett så stort antal fackligt förtroendevalda – ca 200 000 enligt LO-ordföranden Wanja Lundby-Wedin – summerar värdet även vid en ganska liten och försiktigt antagen arbetsinsats av var och en av dessa fackligt anställda och förtroendevalda, till ett sammanlagt värde om ca 730 milj. kr för valrörelsearbete år 2006, dvs. nästan $\frac{3}{4}$ mdr kr. Summa summarum har socialdemokraterna tillgång till resurser i valrörelsen som är värda ca 970 milj. kr, eller en knapp miljard kronor.

Socialdemokraterna har egna årliga intäkter från andra källor än från främst LO. Dessa andra intäkter var 123 milj. kr år 2005. Eftersom lotteriintäkterna utgör en osedvanligt stor summa och andel av intäkterna — ca 43,5 milj. kr per år 2002 och 2003 — är lotterilagstiftningen och den internationella konkurrensen om lotterier minerad mark för en socialdemokratisk regering; man sågar knappast av den gren man själv sitter på (se SOU 2004:22, s.54).

Som jämförelse med socialdemokraternas 123 milj. kr år 2005 var moderaternas totala intäkter ”exklusive insamlade bidrag, fonder” ca 92 milj. kr, kristdemokraterna 48, folkpartiet 59, miljöpartiet 29, och vänsterpartiet 24. Centerns försäljning av tidningar 2006 gör en jämförelse mindre relevant.

Jämfört med motsvarande undersökning 2002 ligger den sammanlagda resursöverföringen i huvudalternativet ca 400 milj. kr högre än motsvarande beräkningen gjord år 2002. En första skillnad är relativt obetydlig, nämligen att penningbidragen 2006 uppskattas vara ca 10 milj. kr högre. En andra skillnad går i riktning av mindre resursöverföring, nämligen att antalet anställda inom LO-sfären är lägre, och därmed blir också värdet av denna kategoris arbetsinsats lägre. Den tredje och absolut viktigaste skillnaden gäller kategorin förtroendevalda. Denna gång har jag haft tillgång till betydligt bättre uppskattningar av antalet personer i denna kategori. Jag har dock även denna gång räknat mycket försiktigt vad gäller andelen valarbetare och deras tidsinsats för socialdemokraterna i kategorin ”fackligt förtroendevalda”. Skälet till att summan för resursöverföringen är så mycket högre 2006 än 2002 är, förenklat, att jag denna gång kan vara betydligt säkrare på antalet LO-valarbetare än år 2002. De är helt enkelt väldigt många fler är uppskattningen var för 2002.

1. Sverige är unikt och vårt partisystem lever farligt

Frågan om partibidrag, otillbörligt utomparlamentariskt plutokratiskt inflytande och korruption är en omdebatterad fråga i alla demokratier. Tyskland och Storbritannien är ett exempel från senare år.

Rättslig reglering av partifinansieringen finns i alla Europas länder med undantag för Sverige, Schweiz, San Marino och Malta. I de andra nordiska länderna är frågan rättsligt reglerad. ”Tendensen är en minskad självreglering [i Europa] och en ökad rättslig reglering inom området.” (SOU 2004:22, s. 31).

Om vi antar att svenska partier och givare inte har andra drivkrafter eller högre moralisk halt än i övriga Europa är det uppenbart att det svenska politiska systemet kan leva farligt med tanke på de dåliga erfarenheter som gjorts i andra europeiska länder. Sverige är idag dessvärre ett undantagsland när det gäller öppenhet och klara regler på ett sätt helt strider mot de värderingar som svenska partier, regeringar och media i andra sammanhang brukar förfäktat — inom och utom landet.

Det finns flera tunga skäl för offentlighet och rättslig reglering (lagstiftning) av frågan om de politiska partiernas finansiering (se även SOU 2004:22, s. 136ff).

a) Är grundläggande för det politiska systemets legitimitet.

Legitimiteten skall inte vara beroende av partier och kandidaters inställning och känsla av förpliktelse vid olika tidpunkter. Det talar emot den typ av frivilliga överenskommelser som finns i Sverige mellan partierna (för en beskrivning se SOU 2004:22, ss 35-36). Bristen på legitimitet i den frivilliga överenskommelsen understryks av att den är tämligen okänd bland väljarna. Enligt en SIFO-undersökning genomförd i valrörelsens slutskede 2002 kände endast 11 procent av de tillfrågade till att det finns en sådan överenskommelse mellan riksdagspartierna. Knappt hälften — 48 procent — trodde inte att det fanns en sådan överenskommelse. Skillnaderna mellan män, kvinnor, yrke och partisympati är tämligen små (SOU 2002:44, s. 65 och Bilaga 5).

b) Motverkar korruption i vid mening.

SOU 2004:22 skriver: ”Korruption och partifinansiering tycks vara oundvikligt länkade. Partier och politiker har med sin centrala position i det offentliga beslutsfattandet en utsatthet i förhållande till intressen som alltid har behov av att få politiskt inflytande och gehör hos politiska företrädare. Även om man bortser från de mer extrema fallen som syftar till att köpa inflytande, finns fält där relationerna mellan parti och finansiär får ett indirekt och mer sofistikerat utseende. Det kan gälla en aktör som ger betydande bidrag till ett parti och därmed förväntar sig att få gehör hos politiska beslutsfattare (Gidlund 1983:52). Detta behöver inte ens vara klart uttalat därför att partiledning eller kandidat söker att förutse tänkbara reaktioner hos sina stora bidragsgivare liksom man söker anticipera väljarnas åsikter. ... Riskerna finns att denna sensitivitet innebär en begränsning av partiernas handlingsfrihet, att det i vissa lägen kan innebära att ett parti avstår från att föra fram ett förslag av rädsla för att förlora stora bidragsgivare.”

c) Är ett underlag och information för väljarna när de skall ta ställning i valet.

En demokrati kännetecknas bl. a av att det är parlamentet som i sista hand bestämmer, och de som bestämmer vad parlamentet bestämmer är väljarna i val. Därför är det ur demokratisk synpunkt djupt problematiskt när väljarna och riksdagens bestämmanderätt utsätts för hot om politiska repressalier på arbetsmarknaden av just de starka LO-fack som samtidigt finansierar regeringspartiets valrörelse.

Så här har LO-förbund hotat väljarna, och indirekt sagt att man inte accepterar beslut som är tagna den demokratiskt valda riksdagen utan kommer att släppa fram oro på arbetsmarknaden. Flera LO-förbund säger nu att de kommer att kräva kompensation för medlemmarnas ökade kostnader. Och det kommer att bli bråk under nästa års stora avtalsrörelse, tror flera:

”Självklart blir atmosfären sämre med en regering som vill krossa oss som facklig organisation, säger tunga Kommunals ordförande Ylva Thörn. LO:s ordförande Wanja Lundby-Wedin menar att det blir svårt att behålla långa, stabila avtalsperioder: ’Man ska också sänka arbetsgivaravgifterna, och det är ju ett löneutrymme som vi har avstått för att det ger oss något igen. Det är klart att det kommer ju också att påverka avtalsrörelsen.’ Per Winberg är ordförande i Transport. Han vill att hans medlemmar kompenseras om alliansen genomför förslagen. ... ’Det blir strid nästa år om det blir en borgerlig regering. Det kan bli konflikt och om man kallar på Transport så kommer vi att gå ut’, säger Per Winberg. Att många löntagare får 1 000 kronor i sänkt skatt enligt alliansens förslag lugnar inte LO-förbunden: ’Det där är en falsk tusenlapp. Vi kommer att ställa tuffa krav på kompensation’, säger Ylva Thörn. Janne Rudén är ordförande för SEKO, facket för Service och kommunikation. Också han tror på kortare avtal och att ”det [kommer] att smälla till och bli bråk i avtalsrörelsen’: ’Förverkligar de den politik de går till val på finns det en risk för fler konflikter. Och med kortare avtal får vi också oftare möjlighet att vifta med konfliktvapnet’, säger Janne Rudén. Också Handels ordförande Lars-Anders Häggström varnar för att alliansen ”ska tänka sig för väldigt noga. Realiserar man allt som man säger får man häftiga reaktioner” (*Svenska Dagbladet* den 7 juli 2006).

d) *Främjar en alltid viktig debatt om etik och bevekelsegrunder i politiken.*

e) *Uppmärksammar de olikheter som finns beträffande resurser.*

2. Riksorganisationernas penningintäkter 2001, 2002, och 2005

I SOU 2004:22 redovisas riksorganisationernas intäkter 2001 och 2002 (Tabell 2.1). Nedan — med utomordentlig hjälp av riksdagens utredningstjänst (RUT, Dnr 2006:355, Dnr 2006:620, Dnr 2006:798) — presenteras i *Tabell 1* en uppdatering avseende år 2005 och delvis även år 2006 (se *Appendix* för år 2006).

I redovisningen indelas riksorganisationernas intäkter i ”medlemsavgifter”, ”offentligt stöd”, ”insamlade bidrag och fonder” samt ”övrigt”. (För en närmare beskrivning av vad som avses med dessa typer av intäkter, se SOU 2004:22, s. 44-54.). I Tabell 1 har inflationseffekter rensats bort och alla belopp är angivna i 2005-års penningvärde.

Alla partier har större inkomster valår än under andra år. Av kolumn F framgår att intäkterna ett valår var ca 40 procent högre än året innan för moderaterna, folkpartiet, och vänsterpartiet. Man skall dessutom komma ihåg att alla partier ackumulerar en betydande del av inkomsterna under normalår för att sedan spendera desto mer under valår. För att få en riktig uppfattning om valbudgetarnas storlek skall man därför ta hänsyn till ackumulerade intäkterna över hela valperioden.

Om man skall jämföra enskilda år är 2001 och 2005 lämpliga, dvs. två perioder året före ett riksdagsvalår.

För alla partierna kan man konstatera att *medlemsavgifterna* bara utgör en bråkdel av intäkterna; minimum för miljöpartiet med 2 procent och högst för centern (7 procent), socialdemokraterna (6), och moderaterna (5). Vi befinner oss mycket långt från en bild av gräsrötter som genom enskilda avgifter bär upp partierna.

Det *offentliga stödet* är viktigast för de mindre partierna. Det beror inte minst på stödets konstruktion med ett fast belopp i botten och ovanpå detta ett mandatstyrt, rörligt, belopp. Vänsterns offentligfinansierade andel var 83 procent, kristdemokraterna, folkpartiet och miljöpartiet ca 80, och centern 75 i genomsnitt för de tre åren. Moderaterna hade 63 och socialdemokraterna med 36 procents

offentligfinansierade andelar (genomsnitt). På grund av moderaternas tillbakagång och folkpartiets framgång i valet 2002 har andelarna minskat, respektive ökat. Även centerns andel ökade.

Beträffande *insamlade bidrag och fonder* har de under 2000-talet utgjort en närmast obetydlig andel av de totala intäkterna för kristdemokraterna, folkpartiet, miljöpartiet och vänstern, ca 2 procent. Inkomstkällan är desto viktigare för moderaterna och socialdemokraterna. Bådas andel var 18 procent (genomsnitt) de tre åren. Moderaternas andel varierade dock mycket starkt, i motsats till socialdemokraternas.

Ser man till *partiernas totala intäkter* så stod även år 2005 socialdemokraterna i en klass för sig, med 146 milj. kr med moderaterna en bit efter med 114 milj. kr. Sedan följer fp (60), kd (48), c (35), mp (31), och v (25).

För *moderaterna* är de stora svängningarna förbryllande och kan eventuellt förklaras av ändrade redovisningsprinciper. Om så är fallet är det ett av flera argument för gemensamma regler för partiernas sätt att räkna och kategorisera sina intäkter och utgifter. Sålunda ökade moderaternas totala intäkter från 101 milj. kr år 2001 till 114 milj. kr år 2005, eller med 13 procent (inflationsrensad). Trots det svaga valresultatet 2002 har det offentliga stödet – som är baserat på antal mandat – ökat med 2 milj. kr mellan 2001 och 2005 (inflationsrensad). Enligt årsredovisningarna har intäkterna rasat från ”insamlade bidrag, fonder”; beloppet skulle ha minskat med 17 milj. kr, och andelen fallit från 27 till 18 procent. Samma trend gäller posten ”övrigt” hos moderaterna.

För *kristdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet* är intäkterna och deras fördelning ungefär densamma 2002 och 2005.

Valet 2002 innebar för *folkpartiet liberalerna* ökade inkomster, från 44 milj. kr till 60 milj. kr. Det offentliga stödet ökade med 19 milj. kr, och dess andel ökade med 12 procentenheter till 88 procent. Det innebar att år 2005 var fp det parti som var mest beroende av offentligt stöd tätt följt av v, mp och c. Fp hade den lägsta andelen ”insamlade bidrag, fonder”, tätt följt av kd. Både denna intäktskategori och kategorin ”övrigt” minskade för fp mellan 2002 och 2005.

För *centern* förefaller ”insamlade bidrag, fonder” ha minskat kraftigt under mandatperioden. Måhända är detta en förklaring till den lukrativa försäljningen av flera välskötta och lönsamma centertidningar, vilket naturligtvis radikalt har stärkt centerns finanser. Samtidigt innebär försäljningen att inlevererade årliga vinster upphör, naturligtvis.

Socialdemokraternas intäkter ökade mellan 2001 och 2005 med drygt 6 procent. De trender i fördelningen som kan skönjas är en liten ökning i andelen offentligt stöd, och en liten minskning i dito ”övrigt”. Det som är verkligt uppseendeväckande — och kan inbjuda till missbruk av regeringsmakten — är de stora lotteriintäkterna som socialdemokraterna har, och vars regelverk regeringen som beslutar om. Lotteriintäkterna ingår under ”övrigt” och är 43,5 milj. kr år 2001 och 2002 (enligt SOU 2004:22), och nära nog lika stora som det offentliga stödet. Av SSU:s intäkter 2002 på 48 milj. kr kom inte mindre än 76 procent från spel (DN den 1 augusti 2004).

3. LO:s stöd till regeringspartiet i form av pengar

Sverige har en stor resursstark, sammanväxt och dominerande maktsfär, Arbetarrörelsen. LO-sfärens stora, och delvis hemliga, resursöverföringar till socialdemokraterna är en av förklaringarna. När man räknar in socialdemokraternas stöd från LO-sfären har partiet extremt stora resurser, jämfört med övriga partier. Detta kan vara problematiskt: ”Med den plutokratiska finansieringen följer betydande risker för att partier utvecklar etiskt tvivelaktiga beroenden till mäktiga finansiärer.” (SOU 2002:44, s. 28).

I denna rapport är redovisningen av penningbidragen baserade på LO-facket egna uppgifter till Riksdagens Utredningstjänst under våren 2006. Frågorna som ställdes var följande:

Hur stora penningbidrag och andra resursöverföringar från LO centralt och LO-förbunden centralt och lokalt går till SAP enligt följande?

a. LO centralt

- a) Hur stora penningbidrag och andra resurser gav LO centralt till SAP under 2005?
- b) Hur stora penningbidrag och andra resurser ger LO centralt till SAP under valåret 2006?
- c) Hur stora bidrag i form av avlönad arbetskraft ställer LO centralt till förfogande för ”facklig-politisk samverkan” mellan SAP och LO under valåret 2006 (approximativt antal personer och timmar)?
- d) Får något annat parti än SAP stöd i någon form från LO centralt?

b. LO-förbunden centralt

- a) Hur stora penningbidrag och andra resurser gav LO-förbunden centralt till SAP under 2005?
- b) Hur stora penningbidrag och andra resurser ger LO-förbunden centralt till SAP under valåret 2006?
- c) Hur stora bidrag i form av avlönad arbetskraft ställer LO-förbunden centralt till förfogande för ”facklig-politisk samverkan” mellan SAP och LO under valåret 2006 (approximativt antal personer och timmar)?
- d) Får något annat parti än SAP stöd i någon form från LO-förbunden centralt?

c. LO-förbunden lokalt (avdelningar)

- a) Hur stora penningbidrag och andra resurser gav LO-förbundens avdelningar lokalt i Norrbotten, Storstockholm, Storgöteborg, och Skåne/Stormalmö till SAP lokalt under 2005?
- b) Hur stora penningbidrag ger LO-förbundens avdelningar lokalt i Norrbotten, Stor-stockholm, Storgöteborg, och Skåne/Stormalmö till SAP lokalt under valåret 2006?
- c) Hur stora bidrag i form av avlönad arbetskraft ställer LO lokalt i Norrbotten, Stor-stockholm, Storgöteborg och Stormalmö/Skåne till förfogande för ”facklig-politisk samverkan” mellan SAP och LO under valåret 2006 (approximativt antal personer och timmar)?
- d) Ger något LO-förbund lokalt i Norrbotten, Storstockholm, Storgöteborg och Stormalmö/Skåne stöd i någon form till något annat parti än SAP?

Frågorna har den 7 mars tillställts LO, LO-förbunden samt de lokala avdelningarna i Norrbotten, Stor-Stockholm, Stor-Göteborg och Stor-Malmö/Skåne. De som inte svarat har den 9 maj fått en påminnelse.

Svarsfrekvens:

RUT har på sin enkät (Dnr 2006:355) totalt fått in svar från LO centralt, och 7 av 15 LO-förbund har svarat.¹ Av de 119 avdelningarna har 33 svarat/lämnat besked.² Totalt har svar/besked från 41 av 135 tillfrågade erhållits.

3.1 LO centralt

LO centralt har bidragit till socialdemokraternas kassa med 6 milj. kr/år under fyra år. Därtill har LO centralt valåret 2006 satsat ”20 milj. kr i egen budget för vårt eget fackliga valarbete” Inget annat parti än socialdemokraterna har fått stöd.

3.2 LO-förbunden centralt

Några av förbunden svarar medan andra mörkar sina penningbidrag (*Tabell 2*). De förbund som vägrat svara är Elektrikerna, Grafiska, Hotell och restaurang, Livs, Metall, Målarförbundet, Skog och trä samt Transport (kursivt markerade i *Tabell 3*). För dessa förbund har jag antagit att även dessa bidrar med 6 kr/medlem, vilket är LO:s rekommendation till förbunden. Sannolikt bidrar några av de förbund som inte svarat med betydligt mer. Här finns alltså en första källa till underskattning av totalsumman.

¹ Från och med den 1 maj 2006 slogs Metall och Industrifacket ihop. På förbunds nivå har endast det nya förbundet Industrifacket Metall tillställts frågorna.

² Från och med den 1 maj 2006 slogs Metall och Industrifacket ihop. På avdelningsnivå har såväl de tidigare förbundsavdelningarna inom Metall och Industrifacket som förbundsavdelningarna inom det nya förbundet Industrifacket Metall tillställts frågorna.

Byggnads ger utöver LO-rekommendationen 1 milj. kr valåret 2006. Livs ger RUT det tråkiga svaret att "Vi kan inte se någon orsak till att besvara frågor från riksdagen, varför vi inte har för avsikt att skicka någon redogörelse." Inget annat parti än socialdemokraterna får stöd på förbunds nivå. En beräkning utifrån de öppna svaren i Tabell 2 plus en beräkning baserad på LO:s rekommendation beträffande de förbund som mörkar ges i Tabell 3.

3.3 LO-förbunden lokalt (avdelningar)

Man hade kunnat vänta sig att i en i övrigt välutvecklad demokrati som den svenska att bli ett fackligt stöd till politiska partier redovisades öppet. Så är dock inte fallet.

Svarsfrekvensen på lokal nivå är dålig och här finns därför ett stort mörkertal vad gäller penningens roll och potentiella inflytande i svensk demokrati. En viss vägledning om hemlighetsmakeriets omfattning ger mängden uteblivna svar, trots upprepade förfrågningar från Riksdagens Utredningstjänst (se Tabell 3). Här finns följaktligen ytterligare en källa till underskattning av LO-stödet till socialdemokraterna. I vilken utsträckning stödet även är hemligt för medlemmarna som finansierar det är dessvärre också hemligt.

Denna finansiering är ett brott mot den negativa föreningsfriheten. Trots att ca 40 procent av LO:s medlemmar *inte* röstade på socialdemokraterna i valet 2002, och trots att ca 50 procent av LO-medlemmarna i den senaste Sifo-mätningen uppgav annat parti än socialdemokraterna som sitt parti, är dessa personer ändå tvingade att betala sina politiska motståndares valarbete.

Av svaren redovisade i Tabell 2 framgår att Byggnads är en stor bidragsgivare även på lägre nivå. Stödet är inte bara direkta bidrag in i partikassan. Exempel är att "Avdelningen subventionerar avgiften för de medlemmar som ansluter sig till SAP" (Byggnads i Lund). En riksdagskandidat som är anställd av Skog & trä i Norrbotten får behålla sin lön ograverad under tre veckors valrörelse (se vidare tabell och text nedan).

Vänsterpartiet får i två unika fall stöd, nämligen av Byggnads i Kiruna och SEKO i Stockholm

Den totala summan som här redovisas i LO-stöd till socialdemokraterna för valperioden 2003-2006 är 87,4 milj. kr. Man kan anta att de årliga penningstöden fonderas för att spenderas under valåret. Som jag redan noterat finns två systematiska orsaker till underskattning av detta belopp.

Sammanfattning: LO:s penningbidrag till socialdemokraternas valrörelse 2006 uppskattas ligga i intervallet 90-100 milj. kr.

Detta resultat kan jämföras med uppgifter i en artikel i *Aftonbladet* den 14 februari 2006. Där angavs att LO satsar "minst 80 milj. kr". LO sades bidra med 60 milj. kr "under mandatperioden [och] huvuddelen går till valrörelsen. Utöver det har LO en egen valbudget på 20 milj. kr."

Resultatet för 2006 kan även jämföras med LO:s penningbidrag 1998 och 2002. Enligt egna uppgifter, som då lämnades till Riksdagens utredningstjänst (Dnr 1998:504, Dnr 1998:1702, Dnr 2002:144), var stödet 1998 till (s) minst 100 milj. kr, och år 2002 låg det mellan 75 och 85 milj.kr. LO:s penningbidrag uppskattas sålunda vara ca 10 milj. kr större 2006 jämfört med 2002.

LO-bidragen till socialdemokraterna är dock inte helt okontroversiella internt. Kommunal i Blekinge har upphört med att ge 350 000 kr/år till socialdemokratiska partidistriktet. Även Kommunal i Västmanland har avskaffat sitt stöd, som var på 260 000 kr/år. Dock, t ex betalar Kommunal i Skåne 600 000 kr/år till "sitt" partidistrikt, nio av elva av Kommunal avdelningar i

Halland ger bidrag (hemligt hur mycket, dock), liksom Kommunal i Västernorrland och Dalarna (*TT* den 13 januari 2006).

4. Värdet av LO-arbetskraft ställd till socialdemokraternas förfogande år 2006

4.1 LO-anställda

LO och dess förbund beräknas ha minst 2000 anställda. Anställda i LO och dess förbund måste vara (s)-medlemmar och arbeta för (s) i valrörelsen, enligt en regel införd av Stig Malm. Vad är värdet av den extra arbetskraft som LO-anställda ställer till socialdemokraternas förfogande ett valår?

De anställda indelas av LO i fyra kategorier: funktionärer, lokalfunktionärer, tjänstemän och "övriga" (t ex kontorspersonal). De "övrigas" andel varierar mellan förbunden, men de utgör sannolikt och i genomsnitt ca 50 procent av totala antalet anställda. (Bara hälften av förbunden släpper ifrån sig uppgifter).

Antag att av dessa arbetar funktionärer, lokalfunktionärer och tjänstemän, utspridd under hela valåret i genomsnitt minst 2½ månad heltid för en s-seger i valet. Kategorin "övriga" antas arbeta hälften så mycket för en s-seger.

Ett aktuellt reportage i LO-Tidningen kan tjäna som illustration: "LO och förbunden satsar mycket på socialdemokraterna i valrörelsen. I partihögkvarteret på Sveavägen i Stockholm har ett fackligt valcentrum byggts upp. 20 personer arbetar mer än heltid där under ledning av LO:s organisationschef Claes-Göran Enman. ... 'För oss på [LO:s] organisationsenhet är valarbete en ordinarie arbetsuppgift. Det står i stadgarna.' LO-anställda som vill vara lediga för att arbeta med s-kampanjen får behålla lönen från LO. Claes-Göran Enman tror att de allra flesta på LO:s kansli kommer att arbeta heltid med kampanjen de sista veckorna före valet. Förmodligen är det likadant på förbundens kontor. ... [Claes-Göran Enman] säger att facken en gång skapade partiet för att få ett politiskt inflytande och därför skall partiet stödjas i valet. Dessutom finns kongressbeslut om facklig-politisk samverkan." (*LO-Tidningen* den 1 september 2006).

För att få en rimlig uppskattning av den genomsnittliga lönekostnaden (per månad) för dessa personer tog jag uppgifter ur ett antal förbunds och LO:s verksamhetsberättelser för 2001. Med hjälp av dessa uppgifter har jag räknat ut ett vägt genomsnitt av lönekostnaden för fackligt anställda i LO, Kommunal, Grafiska, Transport, Elektrikerförbundet, Livs, och SEKO. Det var 40500 kr per månad år 2001 (med sociala avgifter mm om 40 procent motsvarade det en månadslön då på 28900 kr). Därefter har jag räknat upp denna lönekostnad med lönekostnadsindex (januari 2003 till juli 2006, arbetare inom industrin) till 2006-års värde, dvs. med en faktor 1,12. Det ger en genomsnittlig lönekostnad år 2006 på 45250 kr.

Detta innebär, med användning av talen för år 2006: minst 1000 funktionärer, lokalfunktionärer och tjänstemän och 1000 "övriga". Antalet månader blir $1000 \times 2,5 + 1000 \times (2,5/2) = 2500 + 1250 = 3750$ månader. Lönekostanden för "övriga" antas vara $\frac{3}{4}$ av lönekostnaden för ombudsmän m fl. Värdet av den tillhandahållna arbetstiden blir därmed $2500 \times 45250 + 1250 \times (0,75 \times 45250) = 113,1 + 42,4 = 155,5$ milj. kr.

Sammanfattning: De fackligt anställdas "gratis" arbetstid innebär ett resurstillskott till socialdemokraternas valrörelse som, lågt räknat, är värt 155 milj. kr.

4.2 LO:s förtroendevalda

Till de LO-anställdas arbetsinsats för en s-seger kommer det arbete som utförs av ”fackliga förtroendemän” och kvinnor. Enligt rapporten *Röster om facket och jobbet* (rapport nr 4) rör det sig om ca 175 000 personer (underlaget till rapporten är en intervjuundersökning utförd våren 2002 av SCB, som telefonintervjuat ett slumpmässigt urval av löntagare, sammanlagt ca 7 000 personer). Dock, enligt LO-ordföranden Wanja Lundby-Wedin i *Valtidningen* (från LO) utgiven så sent som i augusti 2006 rör det sig om fler, nämligen 200 000 personer; ”Vi är 200 000 fackligt förtroendevalda.” (s. 2).

Många fackliga förtroendevalda har rätt till ledighet utan löneavdrag för uppgifter som ”fordras för det fackliga uppdraget”. Som bl a framgår av Tabell 2 anses socialdemokratiskt partiarbete uppenbarligen kunna ingå i ”det fackliga uppdraget”, och det framgår också av citatet från LO-Tidningen ovan.

År 2002 röstade 60-62 procent av LO-medlemmarna (1,83 milj. personer den 31/12 2005) på socialdemokraterna (modifierat *Valu 2002*-tal enligt e-post från prof. Sören Holmberg). I delmängden ”fackligt aktiva” LO-medlemmar får s-andelen antas vara betydligt högre. Det är närmast omöjligt att tänka sig en fackligt LO-förtroendevald som tillåts ha öppet borgerliga sympatier.

Antag — för att undvika överskattning — att minst 61 procent (dvs. väljarandelen 2002) av de fackligt förtroendevalda också arbetar för en s-seger. Det innebär $200000 \times 0,61 = \text{ca } 122000$ personer. Övriga LO-funktionärer antas inte göra ett handtag för socialdemokraterna på arbetstid, vilket naturligtvis innebär en underskattning.

Antag vidare att de ca 122000 fackliga förtroendevalda avsätter *endast 1/10 av heltid* för en s-seger, och att de utför detta ”tionde” enbart under perioden efter sommarsemestrarna, dvs. *under 1½ månad före valet*.

Dessa personers lönekostnad kan uppskattas till i genomsnitt 31400 (lönekostnaden 2002, uppskattad till 28000 kr/mån, uppräknad med lönekostnadsindex för arbetare i industrin = faktorn 1,12. Det innebär en månadslön år 2006 på ca 22400 kr).

Under dessa *utomordentligt försiktiga* förutsättningar är värdet av de förtroendevaldas arbetsinsats ställd till förfogande av LO-facken värd ca 575 milj. kr [(122000 personer) x (31400 i månadslönekostnad) x (0,1 del av heltid) x (1,5 månad)].

Känslighetskalkyl.

Hur känslig är min kalkyl beträffande ”förtroendevalda” för ändrade antaganden? Antag att det inte är väljarandelen (61 %) utan en högre andel av de förtroendevalda som lägger ned tid på valarbete för socialdemokraterna. Om denna andel istället är 2/3 blir värdet av arbetsinsatsen 628 milj. kr — dvs. drygt 50 milj. kr mer än huvudalternativet — och om s-andelen är ¾ blir värdet 707 milj. kr, dvs. drygt 130 milj. kr mer än i huvudalternativet.

5. Totalvärdet av LO:s resursöverföring till regeringspartiet

Penningbidrag: Summa penningbidrag är 90-100 milj. kr, inkl LO:s utgifter för egna valaktiviteter till förmån för socialdemokraterna.

Värdet av gratis arbetskraft: Vi lägger ihop beräkningen av värdet av fackligt *anställdas* arbetstid (155 milj. kr) och värdet av arbetstid som läggs ned av de fackligt *förtroendevalda* som är valarbetande socialdemokrater (575 milj. kr). Tillsammans blir detta 730 milj. kr.

Sammanlagd resursöverföring: Vi lägger ihop uppskattningen av LO-sfärens totala penningbidrag (90-100 milj. kr) med värdet av LO-sfärens gratis arbetstid (ca 730 milj. kr). Tillsammans blir detta en resursöverföring värd 820-830 milj. kr. Detta är försiktigt räknat, och det är fullt rimligt att tro att det korrekta värdet kan ligga från drygt 50 till drygt 130 milj. kr högre än huvudalternativets 820-830.

Till dessa resurser kommer så socialdemokraternas statliga partistöd om ca 55 milj. kr/år, medlemsavgifter om 9 milj. kr/år, lotteriintäkter mm om 55-60 milj. kr/år, d.v.s. ca 150 milj. kr (år 2005). Eftersom man på goda grunder kan anta att socialdemokraternas egna intäkter år 2006 är minst lika stora som 2005 blir totalvärdet av de resurser som står till socialdemokraternas förfogande i valrörelsen 2006 ca 970 milj. kr, nära 1 mdr kr.

Jämförelse med motsvarande undersökning år 2002.

Den sammanlagda resursöverföringen i huvudalternativet ligger ca 400 milj. kr högre än motsvarande beräkningen gjord år 2002. En första skillnad är relativt obetydlig, nämligen att penningbidragen nu uppskattas vara ca 10 milj. kr högre. En andra skillnad går i riktning av mindre resursöverföring, nämligen att färre anställda inom LO-sfären antas, och därmed blir också värdet av denna kategoris arbetsinsats lägre. Den tredje och absolut viktigaste skillnaden gäller kategorin *förtroendevalda*. Denna gång har jag haft tillgång till betydligt bättre uppskattning av antalet i denna kategori, trots att jag har räknat mycket försiktigt beträffande andelen valarbetare för socialdemokraterna i kategorin ”fackligt *förtroendevalda*”. Skälet till att summan för resursöverföringen är så mycket högre 2006 än 2002 är, förenklat, att jag denna gång är säkrare på antalet LO-valarbetare, och att det antalet är betydligt högre än jag hade anledning att tro år 2002. De är helt enkelt väldigt många!

Tabell 1

Tabell
1

Parti	År	KPI	A		B		C		D		E			F
			Medlemsavgifter		Offentligt stöd		Insamlade bidrag, fonder		Övrigt		Totalt			
			kronor	andel %	kronor	andel %	kronor	andel %	kronor	andel %	löp. priser	fast pris	andel, %	
M	2001	1,050	6,0	6	72,4	73	10,1	10	11,1	11	96	100,8	100	144
	2002	1,028	7,1	5	72,4	51	38,4	27	24,1	17	138,2	142,1	100	
	2005	1,000	5,7	5	74,3	65	20,2	18	13,3	12	113,5	113,5	100	
Kd	2001	1,050	1,4	3	35,6	78	1,4	3	7,8	17	43,5	45,7	100	111
	2002	1,028	1,5	3	40,6	82	1,0	2	6,4	13	48,2	49,5	100	
	2005	1,000	1,2	3	40,2	83	0,3	1	6,7	14	48,3	48,3	100	
Fp	2001	1,050	2,0	6	26,4	80	0,7	2	4,0	12	31,4	33,0	100	139
	2002	1,028	1,8	4	33,3	74	1,8	4	7,7	17	43,8	45,0	100	
	2005	1,000	1,8	3	52,4	88	0,1	0	5,3	9	59,5	59,5	100	
C	2001	1,050	2,3	8	21,9	76	2,9	10	1,7	6	27,4	28,8	100	118
	2002	1,028	2,3	7	21,6	65	5,6	17	4,0	12	32,3	33,2	100	
	2005	1,000	2,2	6	29,5	85	0,8	2	2,1	6	34,6	34,6	100	
Mp	2001	1,050	0,7	2	30,9	85	1,1	3	3,6	10	34,6	36,3	100	105
	2002	1,028	0,7	2	25,4	68	0,4	1	10,8	29	36,3	37,3	100	
	2005	1,000	0,5	2	26,2	85	0,8	3	3,2	10	30,6	30,6	100	
S	2001	1,050	9,6	7	46,8	34	22,0	16	59,2	43	131,2	137,7	100	116
	2002	1,028	9,4	6	56,5	36	34,6	22	56,5	36	152,8	157,1	100	
	2005	1,000	9,1	6	55,5	38	22,7	16	59,0	40	146,3	146,3	100	
V	2001	1,050	0,8	3	24,0	87	0,8	3	2,2	8	26,3	27,6	100	144
	2002	1,028	0,8	2	29,1	75	0,4	1	8,5	22	37,8	38,9	100	
	2005	1,000	0,6	2	21,5	87	0,9	4	1,6	7	24,6	24,6	100	

Källa: Årsredovisningar för respektive parti sammaställt av SOU 2002:44 (2001 och 2002) och RUT (2005).

Tabell 2

Förbund	Fråga a)	Fråga b)	Fråga c)	Fråga d)
	Stöd 2005	Stöd 2006	"Facklig-politisk samverkan"	Annat parti än SAP?
Svenska Byggnadsarbetareförbundet ³	Byggnads har givit 562 tkr till SAP under 2006. Detta är samma storleksordning som för 2005. Härutöver överlämnas en "gåva" om 1 milj.k r till SAP i samband med Byggnas kongress.		Byggnads skall enligt stadgarna "verka för en samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati". Det är alltså en integrerad del av verksamheten att bedriva detta arbete i medlemmarnas intresse. Vi lämnar inte "bidrag", vi arbetar för att hävda medlemmarnas stämma i den politiska debatten.	Inget annat parti än SAP får stöd från Byggnads.
Svenska Elektrikerförbundet	Har inte svarat.			
Fastighetsanställdas Förbund ⁴	6 kr per medlem (cirka 39.000 medl) till SAP. (= ca 234 000)	6 kr per medlem (cirka 39.000 medl) till SAP. (= ca 234 000)	I förbundets målsättningsparagraf ska förbundet medverka till en samhällsutveckling på grundval av demokratisk socialism. Det betyder att anställda ombudsmän och förtroendevalda i sitt vardagliga fackliga arbetar utifrån målsättningsparagrafen.	...
Grafiska Fackförbundet – Mediafacket	Har inte svarat.			
Handelsanställdas Förbund ⁵	Vi följer LO:s förslag till anslag till SAP.			

³ Referens: Clas Nykvist, ekonomichef Byggnads, e-brev 2006-05-16.

⁴ Referens: Anders Bergsten, e-brev 2006-04-10.

⁵ Referens: Sten Lundqvist, ekonomichef, e-brev 2006-05-11.

Tabell 2 (forts.)

Förbund	Fråga a)	Fråga b)	Fråga c)	Fråga d)
	Stöd 2005	Stöd 2006	”Facklig-politisk samverkan”	Annat parti än SAP?
Hotell och Restaurang Facket	Har inte svarat.			
Svenska Kommunalarbetareförbundet ⁶	3 451 000	3 412 000	Förbundet bedriver facklig-politisk verksamhet som en del av det fackliga arbetet. Valet 2006 är ett prioriterat område för oss. Vi ger inga resurser till SAP.	Vi ger inget annat parti bidrag.
Svenska Livsmedelsarbetareförbundet ⁷	Vi kan inte se någon orsak till att besvara frågor från riksdagen, varför vi inte har för avsikt att skicka någon redogörelse.			
Industrifacket Metall	Har inte svarat.			
Svenska Musikerförbundet	Har inte svarat.			
Svenska Målaresförbundet	Har inte svarat.			
Svenska Pappersindustriarbetareförbundet ⁸	Enl. LO rekommendation	Enl. LO rekommendation	Inga särskilda resurser ställs till förfogande utan det ingår i den normala upplysnings och informationsarbetet som pågår alla år.	Nej !!
Seko - Facket för Service och Kommunikation ⁹	646 530 ¹⁰	630 200	Sammantaget en årsarbetskraft.	Nej.
Skogs- och Träfacket	Har inte svarat.			
Svenska Transportarbetareförbundet	Har inte svarat.			

⁶ Referens: Anders Bergström, brev 2006-04-06.

⁷ Referens: Kristina Nordström, e-brev 2006-03-09.

⁸ Referens: Robert Lundberg, e-brev 2006-03-22.

⁹ Referens: Göran Olsson, förbundskassör, e-brev 2006-03-13.

¹⁰ SEKO följer LO:s rekommendation och anslår 6 kronor per aktiv medlem och år.

Tabell 3

Tabell 3							Summa
			2003	2004	2005	2006	valperioden
LO centralt	LO centralt		6000000	6000000	6000000	26000000	44000000
LO förbund	Byggnads		562000	562000	562000	1562000	3248000
	<i>Elektrikerna</i>		160000	159066	156528	155000	630594
	Fastighets		234000	235800	235458	234000	939258
	<i>Grafiska</i>		167958	167958	159942	159942	655800
	Handels		1033800	1033800	1033800	1033800	4135200
	<i>Hotell & restaurang</i>		352512	352512	352512	352512	1410048
	Kommunal		3451000	3451000	3451000	3451000	13804000
	<i>Livs</i>		302748	302748	289710	289710	1184916
	<i>Metall</i>		2222244	2222244	2149908	2149908	8744304
	<i>Målarförbundet</i>		102054	102054	100110	100110	404328
	Pappers		143778	143778	141420	141420	570396
	SEKO		650843	650843	646530	630200	2578415,084
	<i>Skog & Trä</i>		320582	320582	320226	320226	1281616
	<i>Transport</i>		453270	453270	444516	444516	1795572
<i>Delsumma</i>	<i>Summa</i>		<i>16156789</i>	<i>16157655</i>	<i>16043660</i>	<i>37024344</i>	<i>85382447</i>
LO lokalt	Bygg 1:an Stockholm					150000	150000
	Bygg 4:an Helsingborg				123162	146847	270009
	Bygg Malmö						
	Bygg Kristianstad				61408	61408	122816
	Bygg Lund				5000		5000
	Bygg 6:an Väst						
	Bygg 12:an Göteborg				145 573	250000	395573
	Bygg 23:an Luleå						
	Bygg 42:an Kalix					15000	15000
	Bygg Kiruna					5000	5000
	Bygg Piteå-Skellefteå						
	El 1:an Väst						
	El 2:an						
	El 8:an Region Syd						
	El 28:an						
	Fastighet 1 Stockholm						
	Fastighet 2 Göteborg						
	Fastighet 3 Malmö						
	Fastighet 7 Helsingborg						
	Fastighet 41 Luleå						
	Grafiska 1 S Skåne						
	Grafiska 2 N Skåne/Blekinge						
	Grafiska 5 V Götaland						
	Grafiska 10 Sthlm/Sörmland/Uppland						
	Grafiska 14 N Norrland						
	Handels avd 1 Malmö						
	Handels avd 4 Kristianstad						
	Handels avd 6 Helsingborg				110000	220000	330000
	Handels avd 20 Stockholm						
	Handels avd 24 Göteborg						
	Handels avd 28 Luleå						
	Handels avd 30 Malmberget						
	Hotell & restaurang avd 1 Göteborg						
	Hotell & restaurang avd 2 Stockholm						
	Hotell & restaurang avd Skåne						

	Hotell & restaurang avd 41 Norrbotten				
	Kommunal Norrbotten				
	Kommunal Skåne				
	Kommunal Stockholm				
	Kommunal Väst				
	Livs avd 1 Bohus Älvsborg				
	Livs avd 2 Helsingborg		30000	30000	60000
	Livs avd 4 Stockholm				
	Livs avd Syd				
	Livs avd Sydöst				
	Livs avd Botnia				
	Industrifacket avd 1 S Skåne				
	Industrifacket avd 2 NV Skåne				
	Industrifacket avd 3 Kristianstad				
	Industrifacket avd 9 Göteborg				
	Industrifacket avd 22 Norr- och Västerbotten				
	Metall avd 1 Stockholm				
	Metall avd 4 S Skåne				
	Metall avd 11 Kristianstad				
	Metall avd 17 Hässleholm				
	Metall avd 31 Helsingborg				
	Metall avd 36 Upplands Väsby				
	Metall avd 40 Landskrona				
	Metall avd 41 Göteborg				
	Metall avd 55 NV Skåne				
	Metall avd 65 Piteå				
	Metall avd 66 Eslöv				
	Metall avd 105 Malmfälten				
	Metall avd 173 Luleå				
	Metall avd 191 Sibbhult				
	Metall avd 275 Örkelljunga				
	Metall avd 294 Kalix				
	Metall avd 604 Malmberget				
	Metall avd 612 Kiruna				
	Metall avd 635 Svappavaara				
	Metall avd 636 Aitik				
	Industrifacket Metall avd 1 Malmfälten				
	Industrifacket Metall avd 2 Norrbotten				
	Industrifacket Metall avd 15 Stockholm				
	Industrifacket Metall avd 36 Göteborg				
	Industrifacket Metall avd 47 Ö Skåne				
	Industrifacket Metall avd 48 N Skåne				
	Industrifacket Metall avd 49 NV Skåne				
	Industrifacket Metall avd 50 Mellersta Skåne				
	Industrifacket Metall avd 51 Malmö				
	Industrifacket Metall avd 52 S Skåne				
	Musikerförbundet avd 10 Stockholm				
	Musikerförbundet avd 20 Göteborg				
	Musikerförbundet avd 30 Malmö				
	Musikerförbundet avd 41 Piteå				
	Målarförbundet avd 1 Stockholm				
	Målarförbundet avd 2 Södra				
	Målarförbundet avd 3 Väst				

	Målarförbundet avd 5 Norr- och Västerbotten							
	Pappers avd 21 Nymölla							
	Pappers avd 37 Piteå							
	Pappers avd 63 Mölndal				10000	10000		
	Pappers avd 66 Klippan							
	Pappers avd 158 Munksund							
	Pappers avd 165 Karlsborg							
	SEKO Stockholm			45000	600000	645000		
	SEKO Tele Stockholm							
	SEKO Skåne							
	SEKO Väg och Ban Skåne							
	SEKO Vård Syd							
	SEKO Göteborg							
	SEKO Väg & Ban Syd							
	SEKO Energi Syd							
	SEKO Sjöfolk							
	SEKO Norrbotten							
	SEKO Energi Norrland							
	Skog & Trä avd 1 Norrbotten							
	Skog & Trä avd 7 Katrineholm							
	Skog & Trä avd 11 V Sverige							
	Skog & Trä avd 16 Kristianstad				3000	3000		
	Skog & Trä avd 17 V Skåne							
	Transport avd 2 Göteborg							
	Transport avd 3 Göteborg							
	Transport avd 5 Stockholm							
	Transport avd 12 Malmö							
	Transport avd 13 Kristianstad							
	Transport avd 14 Helsingborg							
	Transport avd 26 Luleå							
	<i>Totalsumma, 4 år</i>			<i>16156788</i>	<i>16157654</i>	<i>16563803</i>	<i>38515599</i>	<i>87393845</i>

Appendix 1.

Någon prognos för partiernas totala intäkter år 2006 låter sig inte göras utifrån tillgängligt material. Ett rimligt antagande är dock att partiernas intäkter i form av insamlade bidrag m.m. kommer att öka jämfört med föregående år till följd av det pågående valet (se kolumn F, Tabell 1).

Vad man kan redovisa för innevarande år är det offentliga stödet, men även dessa uppgifter är till viss del ofullständiga p.g.a. att utgången av valet i september kommer att påverka utbetalningen av bl.a. stödet till partigruppernas arbete i riksdagen. I tabell 2 redovisas för år 2006 dels stödet till partiernas allmänna verksamhet, dels stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Utöver det offentliga partistödet enligt tabell 2 ska även nämnas de medel för särskilda informationsinsatser inför de allmänna valen 2006 som beslutats av regering och riksdag. För att nå ut till olika grupper av medborgare som har behov av särskild information, t.ex. personer med utländskt medborgarskap, har riksdagspartierna tilldelats totalt 29,5 miljoner kronor (prop. 2005/06:100, bet. 2005/06: FiU21).

Appendix tabell 1. Offentligt partistöd till riksdagspartierna 2006 (mkr)

	S	m	Fp	kd	V	c	mp	summa
Partiernas allmänna verksamhet*	55,49	27,14	21,30	18,27	17,20	13,34	11,88	164,61
Partistöd	47,33	20,00	14,33	11,67	10,67	7,00	5,67	116,67
Kanslistöd:								
Grundstöd	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	5,80	40,60
Tilläggsstöd	2,35	1,34	1,17	0,80	0,73	0,53	0,41	7,33
Riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete**	65,70	27,26	24,05	17,45	15,26	12,40	10,10	172,22
Basstöd:								
Grundbelopp	1,28	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	16,58
Tilläggsbelopp	6,16	2,35	2,05	1,41	1,28	0,94	0,73	14,92
Politiska sekreterare	57,96	22,22	19,32	13,39	11,33	8,83	6,76	139,81
Utrikes resor	0,31	0,14	0,13	0,10	0,09	0,08	0,06	0,91

* Avser bidragsåret 2005-10-15–2006-10-14.

** Avser endast perioden 2006-01-01–2006-09-30 på grund av riksdagsval 17 september.

Appendix 2.

Svar från utvalda lokala fackliga avdelningar:

Svenska Byggnadsarbetareförbundet

Byggettan

Svar:¹¹

- a) Under 2005 har vi inte givit något bidrag till SAP.
- b) För 2006 kommer vi att ge ett bidrag på 150 tkr till SAP.
- c) Vår uppgift enligt stadgarna är att verka för en samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati. Det är alltså en integrerad del av verksamheten att bedriva detta arbete i medlemmarnas intresse. Vi lämnar inte bidrag, vi arbetar för att hävda medlemmarnas stämma i den politiska debatten.
- d) Inget annat parti än SAP får bidrag från Byggettan.

Bygg4:an Helsingborg

Svar:¹²

- a) 26: - per medlem.¹³
- b) 31: - per medlem.¹⁴
- c) Inget.
- d) Nej.

Byggnads Malmö

Har inte svarat.

Byggnads Kristianstad

Svar:¹⁵

- a-b) Under år 2005 har vi gett 61408 kr i organisations och anslutningsavgifter till SAP och det kommer vi att göra även under år 2006 (61408 kr).
- c) 0 kr.
- d) Ej stöd till något annat parti än SAP.

Svenska Byggnadsarbetareförbundet (forts.)

Byggnads Lund

Svar:¹⁶

- a) Byggnads avdelning i Lund gav 2005 ca 5000 kr i bidrag till arbetarkommuner för "facklig- politisk samverkan".
- b) För 2006 ges inga penningbidrag. Avdelningen subventionerar istället avgiften till för de medlemmar som ansluter sig till SAP.
- c) Inget bidrag till avlönad personal.
- d) Inget bidrag till andra partier.

Bygg6:an Väst

Har inte svarat.

Bygg12:an Göteborg

Svar:¹⁷

- a) 145 573 kr
- b) 150 000 + 100 000 kr till annan fackligpolitisk verksamhet som vi finner angelägen.
- c) Ca 1 person 20 tim/vecka 20 veckor (=480 tim)
- d) Nej varken ekonomisk eller med arbetsinsats.

Bygg23:an Luleå

¹¹ Referens: Rolf Andersson, e-brev 2006-05-24.

¹² Referens: Mats Johansson, e-brev 2006-05-10.

¹³ Enligt Byggnadsarbetareförbundets medlemsstatistik (<http://www.byggnads.se/cs-media/byggnads/uploads/000037993/jan05.pdf>) fanns i januari 2005, i avdelning 4, 4 737 medlemmar.

¹⁴ Enligt Byggnadsarbetareförbundets medlemsstatistik (<http://www.byggnads.se/cs-media/byggnads/uploads/000048986/jan06.pdf>) fanns i januari 2006, i avdelning 4, 4 806 medlemmar.

¹⁵ Referens: Malin Ferm, e-brev 2006-03-13.

¹⁶ Referens: Tommy Hall, e-brev 2006-05-18.

¹⁷ Referens: Mikael Lundell, e-brev 2006-04-10.

Har inte svarat.

Bygg42:an Kalix

Svar:¹⁸

- a) Noll kronor
- b) ca 15000:-
- c) 10 personer ca 100 timmar
- d) Nej

Byggnads Kiruna

Svar:¹⁹

- a) 0:-
- b) som tidigare valår 5000:-
- c) Ingen, förutom det som debatteras i samband med arbetsplatsbesök.
- d) Vänsterpartiet har erhållit anslag i likhet med SAP.

Byggnads Piteå-Skellefteå

Har inte svarat.

Svar

Svenska Elektrikerförbundet

Avd. 1, El-Ettan

Har inte svarat.

Avd. 2, El-Tvåan Väst

Har inte svarat.

Avd. 8, Region Syd

Har inte svarat.

Avd. 28

Har inte svarat.

Fastighetsanställdas Förbund

Avd. 1 Stockholm

Har inte svarat.

Avd. 2 Göteborg

Har inte svarat.

Avd. 3 Malmö

Har inte svarat.

Avd. 7 Helsingborg

Har inte svarat.

Avd 41 Luleå

Har inte svarat.

Grafiska Fackförbundet – Mediafacket

Avd. 1, Södra Skåne

Har inte svarat.

Avd. 2, Norra Skåne/Blekinge

Har inte svarat.

Avd. 5, Västra Götaland

¹⁸ Referens: Bengt-Erik Rolfs, e-brev 2006-05-19.

¹⁹ Referens: Gottfrid Augustsson, kassör, e-brev 2006-05-09.

Har inte svarat.

Avd. 10, Sthlm/Sörmland/Uppland

Har inte svarat.

Avd. 14, Norra Norrland

Svar:²⁰

- a) Inga
- b) Inga
- c) Inga (vi har inga anställda)
- d) Nej

Handelsanställdas Förbund

Avd. 1 Malmö

Har inte svarat.

Avd. 4 Kristianstad

Har inte svarat.

Avd. 6 Helsingborg

Svar:²¹

- a) Vi anslog 110.000 kr 2005
- b) Vi anslår i anledning av valet 220.000 kr 2006
- c) Inga bidrag alls
- d) Nej

Avd. 20 Stockholm

Har inte svarat.

Avd. 24 Göteborg

Har inte svarat.

Avd. 28 Luleå

Svar:²²

- a) 0 kr
- b) 0 kr
- c) ca 500 arbetstimmar (kan tyvärr ej specificera hur många personer).
- d) Nej

Avd. 30 Malmberget

Har inte svarat.

Hotell och Restaurang Facket

Avd. 01 Göteborg

Har inte svarat.

Avd. 02 Stockholm

Har inte svarat.

Avd. 05 Skåne

Har inte svarat.

Avd. 41 Norrbotten

Svar:²³

- a) Inga pengar eller andra resurser
- b) Inga penningbidrag
- c) Avdelningen ger inga direkta bidrag till fackligt -politisk samverkan. Men avdelningen har fackligt politisk verksamhet i verksamhetsplanen. Detta gäller för, utbildning, samt deltagande i olika konferenser.

²⁰ Referens: Maria Viklund, e-brev 2006-05-16.

²¹ Referens: Lennart Nilsson, ombudsman, e-brev 2006-03-08.

²² Referens: Anna-Karin Lilja, ombudsman, e-brev 2006-03-07.

²³ Referens: Jouni Salonen, telefax 2006-03-13.

d) Nej

Svenska Kommunalarbetareförbundet

Kommunal Norrbotten

Har inte svarat.

Kommunal Skåne

Har inte svarat.

Kommunal Stockholms län

Svar:²⁴

- a) Kommunal Stockholms län gav inget ekonomiskt bidrag till SAP 2005
- b) Ej heller 2006
- c) Vi bedriver fackligt politisk verksamhet som en del av vårt fackliga arbete. Vi arbetar bl a med att få våra medlemmar att gå och rösta i valet 2006. Vi ger inga resurser till SAP.
- d) Vi ger inget annat parti bidrag.

Kommunal Väst

Har inte svarat.

Svenska Livsmedelsarbetareförbundet

Avd 1 Bohus-Älvsborg

Har inte svarat.

Avd 2 Helsingborg

Svar:²⁵

- a) 30 000
- b) 35 000
- c) Inga (ideellt arbete)
- d) Nej!

Avd 4 Stockholm

Har inte svarat.

Avd Syd

Har inte svarat.

Avd Sydöst

Har inte svarat.

Avd Botnia

Har inte svarat.

Industrifacket t.o.m. 2006-04-30

Avdelning 1 - Södra Skåne

Svar:²⁶

- a) 0 kr
- b) 0kr
- c) Vi ställer inga särskilda resurser till SAPs förfogande. Avdelningen arbetar med frågor av politisk natur, men vi avsätter inga särskilda resurser till det.
- d) Nej

Avdelning 2 – Nordvästra Skåne

Har inte svarat.

Avdelning 3 – Kristianstad

²⁴ Referens: Lars Randerz, kassör, e-brev 2006-05-10.

²⁵ Referens: Maria Torounidis, e-brev 2006-05-11.

²⁶ Referens: Tommy Göransson, e-brev 2006-03-20.

Har inte svarat.

Avdelning 9 – Göteborg

Har inte svarat.

Avdelning 16 – Stockholm

Har inte svarat.

Avdelning 22 – Norr- och Västerbotten

Svar:²⁷

- a) Under 2005 gav vår avdelning (Industrifacket avd 22) inga pengar eller andra resurser till SAP.
- b) Vår avdelning kommer att upphöra den 30 april och vi kommer inte att ge SAP något penningbidrag under 2006.
- c) Vår avdelning kommer att upphöra den 30 april och vi kommer inte att ställa någon avlönad arbetskraft till förfogande under valåret 2006. Däremot kommer vi möjligen att delta på möten, sammanträden där facklig politisk samverkan diskuteras inför valet.
- d) Vår avdelning ger inget stöd till något annat parti.

Metall t.o.m. 2006-04-30

Avdelning 1 Stockholm

Har inte svarat.

Avdelning 4 Södra Skåne

Har inte svarat.

Avdelning 11 Kristianstad

Har inte svarat.

Avdelning 17 Hässleholm

Har inte svarat.

Metall t.o.m. 2006-04-30 (forts.)

Avdelning 31 Helsingborg

Har inte svarat.

Avdelning 36 Upplands Väsby

Har inte svarat.

Avdelning 40 Landskrona

Har inte svarat.

Avdelning 41 Göteborg

Har inte svarat.

Avdelning 55 Nordvästra Skåne

Har inte svarat.

Avdelning 65 Piteå

Har inte svarat.

Avdelning 66 Eslöv

Har inte svarat.

Avdelning 105 Malmfälten

Har inte svarat.

Avdelning 173 Luleå

Har inte svarat.

Avdelning 191 Sibbhult

²⁷ Referens: Tomas Lundmark, e-brev 2006-03-07.

Har inte svarat.

Avdelning 275 Örkelljunga

Har inte svarat.

Avdelning 294 Kalix

Har inte svarat.

Avdelning 604 Malmberget

Har inte svarat.

Avdelning 612 Kiruna

Har inte svarat.

Avdelning 635 Svappavaara

Har inte svarat.

Avdelning 636 Aitik

Svar:²⁸

- a) Inget bidrag
- b) Inga bidrag
- c) Inga bidrag
- d) Nej

Industrifacket Metall

Från och med den 1 maj 2006 slogs Metall och Industrifacket ihop. Industrifacket Metall har av den anledningen endast tillställts frågorna b), c) och d).

Avd 1 Malmfälten

Svar:²⁹

- b) 0 kr
- c) 0 kr
- d) nej

Avd 2 Norrbotten

Har inte svarat.

Avd 15 Stockholm

Har inte svarat.

Avd 36 Göteborg

Har inte svarat.

Avd 47 Östra Skåne

Har inte svarat.

Avd 48 Norra Skåne

Har inte svarat.

Avd 49 Nordvästra Skåne

Har inte svarat.

Avd 50 Mellersta Skåne

Har inte svarat.

Avd 51 Malmö

Har inte svarat.

Avd 52 Södra Skåne

Har inte svarat.

²⁸ Referens: Brev 2006-03-17.

²⁹ Referens: Daniel Eneslätt, e-brev 2006-05-15.

Svenska Musikerförbundet

Avdelning 10 – Stockholm

Svar:³⁰

a-b, d) Vi stöder inga politiska partier ekon.

c) ...

Avdelning 20 – Göteborg

Har inte svarat.

Avdelning 30 – Malmö

Har inte svarat.

Avdelning 41 – Piteå

Har inte svarat.

Svenska Målaresförbundet

Avdelning 1 Målarettan

Har inte svarat.

Avdelning 2 Södra

Har inte svarat.

Avdelning 3 Väst

Har inte svarat.

Avdelning 5 Norr- och Västerbotten

Har inte svarat.

Svenska Pappersindustriarbetareförbundet

Avdelning 21 Nymölla

Svar:³¹

a) 0 kr

b) 0 kr

c) 0 tim.

d) Nej

Avdelning 37 Piteå

Har inte svarat.

Avdelning 63 Mölndal

Svar:³²

a) 0 kronor

b) 10 000 kronor

c) inget

d) Nej

Avdelning 66 Klippan

Har inte svarat.

Avdelning 158 Munksund

Har inte svarat.

Avdelning 165 Karlsborg

Har inte svarat.

Seko - Facket för Service och Kommunikation

SEKO Stockholm

Svar:³³

³⁰ Referens: Stellan Ljung, sekreterare, e-brev 2006-03-08.

³¹ Referens: Telefax 2006-03-14.

³² Referens: Ulf Pettersson, telefax 2006-03-14.

- a) Vi ger inga direkta penningbidrag till politiska partier, vare sig lokalt eller centralt. Under 2005 avsatte vi 45 000 kronor till vår socialdemokratiska arbetsplatsförening och 10 000 kronor till vår vänsterpartistiska arbetsplatsförening. De medlen avser ersättning för medlemmar i vår avdelning som är politiskt aktiva i de nämnda partiföreningarna. Medlen ska bekosta resor och logi vid partikongresser, eventuellt förlorad arbetsförtjänst, deltagande i Almedalsveckan för en person från vardera arbetsplatsföreningen, inköp av material, kostnader för utbildningar, porton, fika och andra möteskostnader. Dessutom avsatte vi 100 000 kr till en pott, 600.000 kr under valåret, som vi ska använda för opinionsbildning och mobilisering av våra medlemmar så att de går och röstar.
- b) Som ovan, inga.
- c) Avdelningen har anställt en valombudsman för att koordinera vårt valarbete under året. Dessutom erbjuds anställda och avdelningsstyrelsemedlemmar att arbeta 10 dagar med lön/ersättning för förlorad arbetsförtjänst från avdelningen under 2006. Det handlar om 23 personer, tyvärr så utnyttjas inte hela utrymmet. Bedömer jag utifrån förra valet så handlar det om ca 40% av utrymmet.
- d) Ja, som redovisats ovan, till vänsterpartiets arbetsplatsförening inom SEKO Stockholm.

SEKO Tele Stockholm

Svar:³⁴

- a) 0 kr.
- b) 0 kr.
- c) 0 timmar.
- d) Nej.

SEKO Skåne

Svar:³⁵

a-b, d) 0 kronor.

- c) Ca en person under en månad som kommer att få ersättning för förlorad arbetsförtjänst under valrörelsen av vår avdelning.

SEKO Väg & Ban Skåne

Har inte svarat.

SEKO Vård Syd

Har inte svarat.

SEKO Göteborg

Har inte svarat.

SEKO Väg & Ban Väst

Har inte svarat.

SEKO Energi Syd

Har inte svarat.

SEKO Sjöfolk

Har inte svarat.

SEKO Norrbotten

Svar:³⁶

- a) 0 kr
- b) 0 kr
- c) ca 40 000:-
- d) Nej

SEKO Energi Norrland

Svar:³⁷

- a) Via förbundet inget från avdelningen

³³ Referens: Bjarne Isacson, e-brev 2006-03-20.

³⁴ Referens: Ulf Eriksson, ordförande, e-brev 2006-03-10.

³⁵ Referens: Jan Engkvist, kassör, e-brev 2006-03-13.

³⁶ Referens: Ingalill Nylund, e-brev 2006-05-11.

³⁷ Referens: Erland Spiik, e-brev 2006-03-10.

- b) Inget från avdelningen
- c) Ingen
- d) Nej

Skogs- och Träffacket

Avd. 1 Norrbotten

Svar:³⁸

a-b, d)

Vi ger inget lokalt penningbidrag från Skogs- och Träffacket i Norrbotten till SAP eller något annat förbund.

c) Skogs- och Träffacket i Norrbotten bedriver sin valrörelse i SAP:s namn, men vi avsätter inte personal, timmar osv i resurser som SAP fritt kan nyttja. Däremot kommer jag (Lorents) att vara ledig i 3 veckor för att bedriva valrörelse i Västerbotten pga. att jag är riksdagskandidat. I detta fall kommer Skogs- och Träffacket centralt inte göra löneavdrag för denna tid. Detta är ju på så vis ett stöd för SAP. Värdet i detta är ca 30 000kr

Avd. 7 Katrineholm

Svar:³⁹

Hej

- a) Nej
- b) Finns inget beslut.
- c) Driver fackliga frågor till gagn för våra medlemmar vid samtal och svarar på frågor.
- d) Nej

Avd. 11 Västra Sverige

Svar:⁴⁰

a-d) Vi kommer att betala förlorad arbetsförtjänst för ca 10 dagar för politiska uppsökerier. På dessa kommer det att vara med 2-3 personer. Inga andra stöd är planerade.

Avd. 16 Kristianstad

Svar:⁴¹

- a) Avdelningen gav inte något bidrag eller andra resurser till SAP lokalt under 2005.
- b) Avdelningen ger inte något bidrag eller andra resurser till SAP under 2006.
- c) Avdelningen ger ett bidrag till LO-distriktet i Skåne på 3000 kronor.
- d) Nej.

Avd. 17 Västra Skåne

Svar:⁴²

- a) Inget lokalt
- b) Inget
- c) Ingen avlönad personal
- d) Nej

Svenska Transportarbetareförbundet

Avd. 2 Göteborg

Har inte svarat.

Avd. 3 Göteborg

Svar:⁴³

- a) Vi har under 2005 ej givit några pengar eller andra resurser till SAP i Göteborg
- b) Vi ger under 2006 ej några penningbidrag till till SAP i Göteborg
- c) På avdelningens bekostnad kommer uppskattningsvis 2 personer á 40 timmar att stå till förfogande för "facklig politisk samverkan". Då de allra flest av de verksamma inom vår avdelning är aktiva socialdemokrater kommer givetvis många att göra en stor idéell insats för en framgångsrik socialdemokratisk valrörelse och ett valresultat som vi anser gagnar våra grupper.
- d) Vi ger ej något stöd till något annat politiskt parti än SAP.

Avd. 5 Stockholm

³⁸ Referens: Lorents Burman, ombudsman, e-brev 2006-05-24.

³⁹ Referens: Jonny Karlsson, avdelningsordförande, e-brev 2006-05-14.

⁴⁰ Referens: Tony Berggren, e-brev 2006-03-31.

⁴¹ Referens: Leif Andersson, e-brev 2006-05-10.

⁴² Referens: Hans Dahlen, e-brev 2006-05-10.

⁴³ Referens: Leif Andersson, ordförande, e-brev 2006-05-31.

Har inte svarat.

Avd. 12 Malmö

Svar:⁴⁴

a-d) Som svar på alla frågorna meddelar vi att vi inte ger något som helst bidrag varken till SAP eller andra partier.

Avd. 13 Kristianstad

Svar:⁴⁵

a) Inget bidrag 2005.

b) 0 kronor.

c) Avdelningen har ingen person avsatt för detta ändamål.

d) Nej.

Avd. 14 Helsingborg

Har inte svarat.

Avd. 26 Luleå

Har inte svarat.

⁴⁴ Referens: Kent Liljenfors, e-brev 2006-03-08.

⁴⁵ Referens: Jan Asplund, ordförande, e-brev 2006-05-17.